

[Baunsgaard.]

premierminister til at fortælle ham, hvor forkert og hvor farligt et sådant skridt ville være, farligt også for det EFTA-samarbejde, som England sammen med os andre har bygget op.

I øvrigt forekommer det ret åbenbart, at England selv har skabt en del af sine egne produktions- og handelsproblemer. En udvikling, hvor den ene regering nationaliserer, den anden ophæver nationaliseringen af stålindustrien, skal jo give usikkerhed og dermed en ikke overraskende tilbageholdenhed i ekspansionsbestræbelserne. Nå, det må jeg jo overlade til englænderne selv at finde ud af. Jeg går imidlertid ud fra, at den højtærede statsminister og jeg er enige i bedømmelsen af restriktionerne, og at den danske regering både officielt og, må jeg sige, venskabeligt vil advare England mod den vej.

Den højtærede statsminister talte i sin åbningstale om en uforandret NATO-politik og om en fastholdelse af den nuværende atompolitik. Jeg vil tro, at statsministeren i dag på baggrund af de begivenheder, der er indtruffet i den sidste uges tid, ikke vil være helt uenig i, at det nok alligevel kan være berettiget at tage hele det udenrigspolitiske område op til en grundig vurdering.

Fra USAs side er den såkaldte multilaterale NATO-atomstyrke igen aktualiseret og det på en måde, forekommer det mig, der sandsynliggør, at NATO-landene må tage stilling til denne nydannelse. Skal man tage stilling til et nyt problem, er det jo ikke tilstrækkeligt at henvise til, at stillingen til andre problemer er uændret. Det må derfor være naturligt at bede den højtærede statsminister oplyse, hvilke tanker regeringen har gjort sig om Danmarks stilling til et eventuelt forslag i NATO. For nogle måneder siden udtalte den højtærede udenrigsminister, at han ikke ønskede dansk tilslutning til en eventuel NATO-atomstyrke, men at han heller ikke mente, at Danmark burde modsætte sig, at andre lande inden

for NATO realiserede planerne. Dengang talte udenrigsministeren som bekendt ikke på den daværende regerings vegne. Det radikale venstre mente og mener fortsat, at Danmark bør modsætte sig enhver form for spredning af atombevæbningen. Det betyder, at Danmark efter vor opfattelse har en særlig pligt til at modsætte sig en spredning inden for NATO. Det ville jo være uden mening — for ikke at sige vildledende — hvis man i ord gør sig til modstander af spredning, men i handling undlader at medvirke til at forhindre spredningen.

Ikke mindst for Europa er det vigtigt at gøre sig klart, hvor afgørende atomvåbenproblemet er for hele verdenssituationen. I de nye lande er der en latent og berettiget angst for atomvåbnene. Disse lande anser virkelig spredningen af atomvåbnene for noget afgørende, og de er modstandere af spredning. For hver gang spredning sker, er der en fare for uddybning af modsætningsforholdene mellem den nye besiddelsesløse og den gamle besiddende del af verden. Ikke mindst Europa har brug for forståelse hos de nye lande; derfor er atomproblemet særlig vigtigt for Europa, hvad det jo i øvrigt er af mange grunde. En atombevæbning af Vesttyskland — direkte eller indirekte — kan blive netop den handling, der medfører en forværring af hele verdenssituationen. Man gør fredens sag og dermed det tyske problem en dårlig tjeneste ved ikke stadig at understrege dette over for Tyskland.

Baggrunden for forslaget om NATO-atomstyrkerne er vel for USAs vedkommende først og fremmest den politiske uenighed inden for NATO. Denne uenighed afskaffes jo imidlertid ikke ved oprettelsen af atomstyrken — det er klart for alle, der vil se. De Gaulle vil ikke bøje sig, og Frankrig går ikke med. Militært er NATO-atomstyrken uden betydning, og politisk løser den ikke problemerne inden for NATO. Hvad vil man da med den! Kun på ét område er der på forhånd udsigt til betydn-